

macht" af, en dwong niettemin door de majesteit van Zijn Woord. (Marc. 6⁴².)

De meerdere vergadering moet ook onbevreesd het gezag des Woords laten gelden tegenover ongehoorzame kerken en ziekelijke stroomingen, desnoods met bedreiging van loslating.

Altoos in de liefde.

Weet echter de meerdere vergadering het heilige gezag van het Woord Gods niet meer te doen gelden, dan verkrijgt zij het ontzag niet door zichzelf te verheffen als hoogere macht, wat in dat geval ook niet anders zou zijn dan misbruik van macht en vertoon van gezag.

Hoe hooger macht, hoe grooter dan het gevaar voor de kerk.

Daarom was de voorslag van „Credo" zoo goed, dat „uit de Schrift en hare beginselen" zou bewezen worden, of de meerdere vergaderingen hogere vergaderingen zijn, ja dan neen.

Het wordt hoog tijd, dat de generale synode hierop een afdoend antwoord geeft, opdat de kerken weten waar ze aan toe zijn.

Want het poneeren en verdedigen van deze stelling heeft werkelijk onrust gewekt.

✱

Ik meen aangetoond te hebben, hoe gevaarlijk het voor onze Gereformeerde Kerken is, naar de eene of de andere zijde af te dwalen; door of te komen in het independentistische spoor, of de hiërarchie binnen te halen, en hoe we hebben te strijden voor het beginsel van de zelfstandigheid der plaatselijke kerk.

De eenheid en het verantwoordelijkheidsbesef van de plaatselijke kerk als complete openbaring en vertegenwoordiging van het lichaam van Christus, hangt hiermee ten nauwste samen.

Verstaat zij dit als geheel, als lichaam met het Woord Gods aan het hoofd, dan zal er gebed in haar zijn om het Woord, en de Geest zal de dienaars (de ambtsdragers) maken tot vuurvlammen. Dit zal juist voor de meerdere vergaderingen heilzaam en verheffend werken, waar de afgevaardigden toch ambtsdragers zijn, hoewel op ander terrein.

De Gereformeerde Kerken hebben zich niet te verheffen.

Maar 'tis toch Gods genadige leiding, dat Hij deze kerken, uit Afscheiding en Doleantie bijeengebracht, weer doet aansluiten, wat hun openbaring betreft, bij de eerste Christengemeenten na de uitstorting van den Heiligen Geest.

Het zij ons een aansporing, om te waken, dat het kernbeginsel van de zelfstandigheid der plaatselijke kerk, dat is tevens haar vrijheid en haar verantwoordelijkheid, niet weer verloren ga.

J. S. POST.

LITERATUUR EN KUNST

Een boek vol problemen.

M. Veren: In Majeur. — H. A. v. Bottenburg N.V., Amsterdam.

Het huwelijksprobleem heeft reeds stof geleverd voor talloze romans en verhalen en zal dit wel blijven doen. Daar de menschen steeds verschillend en de maatschappelijke verhoudingen zeer veranderlijk zijn, zal het aantal variaties onnoemelijk groot blijven. Heel veel verschillen zullen evenwel zoo klein zijn, dat het niet moeilijk valt, enkele

grootte rubrieken te vormen, waarbinnen nog genoeg verschil zal blijven bestaan, om vele romans van een zelfde soort mogelijk te maken.

Zoo kennen wij romans over: het huwelijk van den ontwikkelden man en de „vergaderings-vrouw", het huwelijk van een ouderen man met een jonge vrouw, het huwelijk uit kameraadschap, het ersatz-huwelijk, dat dient om de pijn van een teleurgestelde liefde wat te verzachten, het huwelijk met bloedverwanten en de houding van de zelfstandige ontwikkelde vrouw tegenover het huwelijk.

Dat ik alleen maar deze huwelijksproblemen opsom, vindt zijn oorzaak in het bovengenoemde boek van M. Veren: „In Majeur", dat al deze gevallen in één roman meent te moeten en kunnen behandelen. Men behoeft geen buitengewoon geroutineerd lezer te zijn, om te vermoeden, dat bij zooveel keuze de behandeling niet erg diepgaand zal blijken. Waarin men zich dan ook niet vergist.

De hoofdpersoon is een energiek, werkloos meisje, dat door een klein auto-ongeluk terecht komt in een familie van een oude, lieve dame met twee zoons, een gehuwd advocaat met drukke praktijk en een ongehuwde, zeer bekwame en gezochte dokter. Spoedig doet zij als assistente van de vrouw van den jurist haar intrede in diens huis, om alras te merken, dat het huwelijk tusschen beide goedwillende menschen niet bijzonder geslaagd is. De vrouw des huizes wijdt zich zoozeer aan maatschappelijk werk, dat haar gezin er de dupe van wordt. De man berust in den ondragelijken toestand, de kinderen vervreemden geheel van hun moeder. Wanneer een intrigerende jongedame veel invloed op mevrouw gaat krijgen, verlaat Eva het huis, om bij de oude moeder in te gaan wonen.

De regelmatige gang van het verhaal zou als oplossing doen verwachten, dat Eva gaat trouwen met den dokter. De auteur brengt nu echter een verrassing. De jurist verliest plotseling zijn vrouw en vraagt na een poos Eva ten huwelijk. Haar toestemming brengt een klein conflict met de volwassen kinderen, vooral met den zoon, die niet meer naar huis wil komen.

De dokter vraagt zijn nichtje, die eveneens arts geworden is, ten huwelijk. Hoeveel achting zij ook heeft voor haar oom, uit medisch oogpunt lijkt het huwelijk haar ongewenscht en zij verlaat de stad om naar Berlijn te gaan, waar zij hoofd wordt van een ziekeninrichting.

De zoon, als ingenieur klaar gekomen, gaat een zeer modern huwelijk aan met een gestudeerde vrouw, die het huwelijk als een soort kameraadschap wil opvatten en bijgevolg geen kinderen wil hebben. Zij verdwijnen naar den Balkan. Eva heeft een kind gekregen en voelt zich onnoemelijk gelukkig met haar gezin. Maar wanneer haar man zijn dochter in Berlijn opzoekt, sterft plotseling het kind. Tijdens haar ziekte wordt ze behandeld door haar zwager, en nu merkt zij pas dat zij eigenlijk van hem hield en niet van haar man. Dezen heeft ze getrouwd om de sfeer van het huis, ze was zoo goed met beide broers bevriend, dat zij niet besefte, dat haar keuze niet de juiste was. De dokter wil nu ook niet meer blijven, nu en deze vrouw en haar stiefdochter hem ontgaan zijn, hij trouwt met een verpleegster, die zich met een klein plaatsje in zijn hart moet tevreden stellen en gaat naar Indië. Zoo heeft de auteur de geheele familie met haar talrijke huwelijksproblemen uit elkaar geslagen.

Niemand die het boek leest twijfelt echter aan den goeden afloop. Niet omdat het hier gaat over

christenen, want hoewel er bij allen geloof aanwezig is, en zij telkens de teleurstellingen in hun leven zien als gevolg van zonde en handelen naar eigen inzicht, heeft dit christelijk geloof niet de kracht om herstellend op te treden. De schrijver (ster) laat meer een leiding Gods uitkomen, zoodat allen gebracht worden waar zij moesten komen. En het is vooral het kind dat hierbij een rol speelt.

De jonge geleerde vrouw, die het moederschap verafschuwt, verwacht haars ondanks een kind. Daar zij dit niet in haar pension wil krijgen, vertrekt zij naar de kliniek van haar schoonzuster. Zoodra het zwakke schepseltje geboren is, ontwaakt de moederliefde in al haar heiligheid, en als een gelukkig gezin keeren zij naar Holland terug.

De dokter in Indië wordt ernstig ziek en verneemt zodoende pas laat, dat ook zijn vrouw een kleine verwachting. Al zijn liefde geeft hij nu aan de moeder van zijn kind en ook hij gaat gelukkig naar Holland terug. De ongehuwde dokter komt uit Berlijn over om allen te verwelkomen en zij vindt alles in majeure, want ook Eva heeft gemerkt dat haar man toch alles voor haar is.

De toon van het boek is uiterst beschaafd, evenals de inhoud. De auteur vertelt alles keurig, zoodat men steeds weet waar men aan toe is en met een volkomen gerust hart den afloop afwacht. Even onschuldig en gelukkig als het auto-ongeval in het begin van het verhaal afloopt, even ongecompliceerd ontwikkelen zich al de problemen. De methode die de schrijver toepast, om elk geval, als het tot een conflict kan leiden, zich rustig in het buitenland te laten ontwikkelen en oplossen, brengt mee, dat het in Den Haag steeds rustiger wordt. Figuren, waarmee de schrijver wat zit, zoals de gecompliceerde advocatenvrouw en haar intrigerende helpster, laat hij sterven, wat wel een heel radicale oplossing is en alle verdere moeilijkheden voorkomt.

Het bezwaar tegen dit boek is, dat alles uiterst oppervlakkig is. De figuren er uit zijn geen fel levende menschen, met gecompliceerde karakters, maar sprekende poppen, die alles doen, wat de achter de coulissen zittende auteur hen laat verrichten. Over hun temperament, voorzover zij dit bezitten, wordt gesproken, maar getoond wordt het niet. Het geloof is geen levenwekkende kracht, maar een goede eigenschap, die bewaart voor te ver gaan, maar niet sterk genoeg is, om te binden.

De schrijver heeft den zwaren inhoud te licht opgevat, om er een roman van te kunnen geven. Nu is het een beschaafd geschreven verhaal over verschillende moeilijkheden, die zich rond en in het huwelijk kunnen voordoen, waarvan de oplossing wel wat primitief, maar niet onbevredigend is. De oude moeder uit het verhaal kon zich niet beter wenschen, zij met haar naieve natuur kon zich niet begrijpen, waarom velen het zich onnoodig moeilijk maken. Een huwelijk, waarin man en vrouw van elkaar houden, en waaruit lieve kinderen geboren worden, is toch het mooiste ter wereld. Zij heeft gelijk en de schrijver ook.

Het is een boek met een zeer goede strekking.

Gron.

H. S.

Hebt U er al aan gedacht, dat voor het aanbrenge van een nieuwe abonnee U een premie kunt kiezen uit een uitgebreide boekenlijst?

ontferming gedachtig aan Zijn toorn over Sauls huis. Jonathan is zijn initiatief begonnen zonder zijn vader te raadplegen (1 Sam. 14:1). En dat wrekt zich later. Door een dwazen eed van Saul komt Jonathan in levensgevaar. Saul zou zijn zoon hebben opgeofferd, als het volk hem niet had gered. (1 Sam. 14:45). Jonathan leeft niet meer bij de gunst des Heeren. Hij leeft nog slechts bij de gunst van het volk.

Jonathan neemt in het vervolg geen initiatief meer. Hij is in zijn geloofskracht gebroken.

Wanneer straks de Filistijn Goliath komt om de slagorden van den levenden God te honen, dan is er niemand, die zich tegen dezen onbesnedenen durft te stellen; ook Jonathan niet.

En dan komt David. Deze verslaat den Filistijn. Door deze geloofsdaad wint David de liefde van Jonathan. Eigenlijk niet door deze daad alleen. Want in 1 Sam. 18:1 lezen wij: „het geschiedde nu als hij (David) geëindigd had tot Saul te spreken, dat de ziel van Jonathan verbonden werd aan de ziel van David. Davids spreken over dit feit won Jonathans genegenheid. David zal de eere van zijn overwinning alleen aan den Heere hebben gegeven. Dat heeft Jonathan getrokken. Hij zag in David den gezalfde des Heeren.

Toen heeft Jonathan zichzelf verloochend en zijn kruis op zich genomen. Zijn koningskleederen legde hij af en deed ze David aan. (1 Sam. 18:4). Hij aanvaardde den vloek des Heeren over zijn eigen koningschap en boog onder het recht des Heeren.

Het verbond, dat Jonathan met David maakte, was dus maar niet een kwestie van vriendschap. Een samengaan van twee verwante zielen!

David spreekt niet van Jonathans vriendschap. In zijn klaagzang over Saul en Jonathan

POPULAIR WETEN: SCHADDELUKE SCHIESEN

Jonathan en David.

Opzettelijk spreken wij van Jonathan en David, niet van David en Jonathan. Want in hun geschiedenis is niet David, maar Jonathan de domineerende figuur. Niet David is het, die met Jonathan een verbond sluit, maar Jonathan met David.¹⁾

Zoals de priesterzoon naar de orde van Aäron, Johannes de Dooper, de wegbereider is van Jezus, den priester naar de orde van Melchizedek, zoo is Jonathan, de zoon van het tijdelijk koningshuis in Israël, de wegbereider van David, den drager van het eeuwige koningschap.

Jonathan domineert in deze geschiedenis, maar in den geest van Johannes: „Hij moet wassen en ik minder worden".

Jonathan is groot in zijn klein worden, in zijn ruimte maken voor David.

Niemand minder dan Leopold van Ranke heeft gezegd, dat Saul de eerste tragische figuur is in de geschiedenis. Maar dit kan met meer recht gezegd worden van Jonathan zijn zoon: „Eigenlijk is niet Saul de mislukkeling naar Samuëls uitspraak, de man, die door David verdronken zal worden, maar Jonathan, de kroonprins die nog niets dan goeds gedaan heeft en met volkomen belangeloos-

1) 1 Sam. 18:3 wordt in de S. V. ten onrechte vertaald: „Jonathan nu en David maakten een verbond". De grondtekst zegt: „Jonathan sloot een verbond met David".

2) D. J. Baarslag Dzn, Samuel en Saul, p. 89.

GER

Dezel
artikeltj

Hij ha
kon daa
was. Ba
zoals v
nen dan
over Ba

Moet
altijd
steeds

Ik zo
Het is
schrijft
formeer

Toch
ders, da
Om m

Karl
de Schr

Toch
Naar

dat wat
veel Hij
achte, v

In die
een zek
den van
heeft.

Wann
die Schr
geloovig

wij: „wa
gevonde
ons zeg

Die S
van God

Zoo d
Gij zo
Volger

Woord.
Volger

Gods to
Zooals

muziek
muziek
het Woc

Woord
Barth

schap G
kan kor
exegetis

Neen,
Schrift l

boodsch
bepaalde
wil doe

Inplaa
men: „d

Ieder
toornen

standpu
gaat roc

visme. T
eigen ge

sprekt
was mij

(2 Sam.
En die

dat Dav
erkende

die op l
Tot d

verbond
wordt d

De ee
stijn. D

Toen we
onder d

De tw
lijker. V

al te w
van ges
heeft re
te vange

David tr
meer da
nimmer

zaad ver
hem zw

Jonath

Nog v

derde m

hoen op

zegt: „v

zal u n

over I

weet mi

Wonder

ker Dav

vertrou

GEESTELIJKE ADVIEZEN

Van Karl Barth.

Dezelfde broeder, over wien ik in mijn vorig artikelje schreef, had nog een paar vragen.

Hij had iets gelezen van Karl Barth. Hij, voor zich, kon daarin niets vinden, dat niet Gereformeerd was. Barth sprak in dat stukje over den Bijbel, zooals wij dat ook zouden doen. Maar hoe kunnen dan onze Gereformeerde Theologen altijd zóó over Barth spreken als zij doen, vraagt hij.

Moet ik dan, omdat mannen als Prof. Schilder altijd voor Barth waarschuwen, diens geschriften steeds met achterdocht lezen?

Ik zou daarop het volgende willen zeggen.

Het is waar, dat Karl Barth telkens spreekt en schrijft op een wijze, als waarop ook een Gereformeerde Theoloog dat doet.

Toch bedoelt hij daarmee vaak geheel iets anders, dan wij Gereformeerden.

Om maar eens iets te noemen.

Karl Barth spreekt met grooten eerbied over de Schrift.

Toch ziet hij de Schrift geheel anders dan wij.

Naar Gereformeerde beschouwing is het zóó, dat wat God eenmaal geopenbaard heeft, voorzoo veel Hij dat voor de kerk der toekomst nodig achtte, vastgelegd is in de Schrift.

In die Schrift hebben wij dus, voor alle eeuwen, een zekere rest, een bepaald quantum overgehouden van wat God in vroeger eeuw geopenbaard heeft.

Wanneer wij dus willen weten wat God ons in die Schrift te zeggen heeft, dan gaan wij, met een geloovig, biddend hart tot die Schrift en dan vragen wij: „wat staat daar nu precies?” En als wij dat gevonden hebben, dan weten wij wat God daar tot ons zegt.

Die Schrift is voor ons het onfeilbare Woord van God.

Zoo denk, Barth, er niet over.

Gij zoudt dat het best zóó kunnen zeggen.

Volgens onze beschouwing is de Bijbel Gods Woord.

Volgens Barth komt DOOR den Bijbel het Woord Gods tot ons.

Zooals de luidspreker van de radio niet de muziek zelve is, maar het middel, waardoor de muziek tot ons komt, zóó is de Bijbel niet zelf het Woord Gods, maar het middel, waardoor Gods Woord ons bereikt.

Barth zal dus niet willen zeggen, dat ik de boodschap Gods in een bepaald Schriftgedeelte te weten kan komen, door serieus dat Schriftgedeelte te exegetiseren.

Neen, zal hij zeggen, terwijl ik mij met die Schrift bezig houd, zal ik moeten afwachten, welke boodschap de Heere mij op dat oogenblik, in die bepaalde omstandigheden, door dat Schriftgedeelte wil doen toekomen.

Plaats van het: „dat staat er”, moet dus komen: „dat zegt het mij”.

Ieder gevoelt terstond, hoe Barth, bij al zijn toornen tegen het subjectivisme, toch, op zijn standpunt, er niet aan kan ontkomen, dat hij weer gaat rooken op het altaar van datzelfde subjectivisme. Tenslotte zal hij telkens er toe komen zijn eigen gedachten in de Schrift te leggen.

...

sprekt hij over Jonathans liefde. „Uwe liefde was mij wonderlijker dan de liefde der vrouwen.” (2 Sam. 1:26).

En die liefde van Jonathan wortelde in 't geloof, dat David de gezalfde des Heeren was. Jonathan erkende in David den Ambtsgeest des Heeren, die op hem was. (1 Sam. 16:13).

Tot driemaal toe lezen wij, dat Jonathan een verbond met David maakte. En al wonderlijker wordt de liefde van Jonathan.

De eerste maal na het verslaan van den Filistijn. Dat was tot op zekere hoogte begrijpelijk. Toen werd het verbond om zoo te zeggen gesloten onder de toejuichingen van het volk en van Saul.

De tweede maal wordt die liefde al wonderlijker. Want nu begint Davids positie aan het hof al te wankelen. In den hofkring heeft Saul er al van gesproken, David te dooden (1 Sam. 19:1), heeft reeds een poging gedaan hem in zijn huis te vangen (1 Sam. 19:10). Maar Jonathan blijft aan David trouw. Hij belooft hem te zullen helpen. En meer dan dat. Hij vraagt Davids gunst. David mag nimmer de barmhartigheid aan hem en aan zijn zaad vergeten (1 Sam. 20:14, 15). Dat moet David hem zweren. 't Lijkt wel, alsof niet Davids, maar Jonathans positie wankel is.

Nog wonderlijker is de liefde van Jonathan de derde maal. Want dan zwerft David als een veldhoen op de bergen. Maar Jonathan zoekt hem op en zegt: „vrees niet, want de hand Sauls mijns vaders zal u niet vinden, maar gij zult Koning worden over Israël, en ik zal de tweede bij u zijn; ook weet mijn vader Saul zulks wel” (1 Sam. 23:17). Wonderlijk is de liefde van Jonathan. Hoe zwakker Davids positie wordt, hoe sterker Jonathans vertrouwen in hem wordt.

Dat vindt ge nu elkens bij Barth. Hij gebruikt Gereformeerde termen, maar legt daarin een anderen inhoud, dan de Gereformeerden daarin leggen.

In sterke mate geldt dat ook van de verzoening. Wij bedoelen met de verzoening door Christus, dat Christus, als de tweede Adam voor ons, door Zijn gehoorzaamheid, de gerechtigheid heeft tot stand gebracht. God rekent ons die gerechtigheid toe en op grond daarvan vergeeft Hij ons de schuld, spreekt ons vrij van de straf en geeft ons het eeuwige leven.

Barth bedoelt met de verzoening dit: In Christus geeft ons God Zijn openbaring; op hetzelfde oogenblik nu, waarin die openbaring ons raakt, waarin het voor ons openbaring wordt, is de verzoening tot stand gekomen.

Openbaring en verzoening zijn voor hem identiek; van een tot stand gebrachte ons toegerekende gerechtigheid als grond der rechtvaardiging wil hij niet weten.

...

Hoe moeten wij nu Barth lezen?

Ik stem toe, dat het mogelijk is, dat iemand, die de woorden van Barth „Gereformeerd” opvat, daardoor gesticht kan worden.

En toch is het noodig, altijd kritisch de geschriften van dezen theoloog te gebruiken. Het gevaar is immers zóó groot, dat wanneer men hem leest, onbevangen, alsof hij een Gereformeerde was, men op een gegeven oogenblik, zonder erg, een uitspraak, die zeer beslist niet Schriftuurlijk is, zou aanvaarden en in zich opnemen, in de gedachte: het klinkt allemaal immers zoo zuiver, dan zal dit ook wel goed wezen.

Het is een groote verdienste van onzen Redacteur, dat hij onze oogen voor deze dingen heeft geopend.

En ieder, die niet terdege Theologisch geschoold is, zou ik afraden, geschriften van Barth en de zijnen voor zijn stichting te lezen.

Laat men zich houden bij onze Gereformeerde auteurs; bij hen gaat men veilig.

Of Barth nu zelf wel een Christen kan zijn, als hij zoo dwaalt, vraagt de broeder, die mij schreef. Ik zou dat niet gaarne betwijfelen.

Het is immers zeer wel mogelijk, dat hijzelf zich als zondaar kent en het heil in Christus heeft aanvaard, maar dat hij in zijn reflecteeren over dat heil, mistast.

Alléén, het gevaar is groot, dat wie zich door hem laat leiden, den Christus der Schriften voorbijziet en voorbijgaat.

Daarom, nog eens, men kieze niet Barth of één der zijnen, ten leidman op het pad der waarheid. D. v. D.

VAKWETENSCHAP EN PRAKTIJK

Geloofs- en gebedsgenezing. 1)

Geloofs- en Gebedsgenezing, door Dr. G. Brillenburg Wurth en Dr. G. A. Lindeboom. — Uitgave der „Vereeniging voor geestelijke volksgezondheid op Gereformeerden grondslag.” 1937.

Deze brochure van bijna 50 bladzijden belicht de geloofsgenezing zoowel van theologische als van

1) Dit artikel wachtte reeds langen tijd op plaatsing.

Wonderlijk is die liefde van Jonathan en toch verstaanbaar, voor wie de Schriften kent.

Want in Davids leven wordt de gestalte van Christus openbaar. De schaduw van het kruis zweeft over Davids leven. Dat kruis van David heeft juist Jonathan getrokken. En met den blik op den in David lijdenden Christus heeft Jonathan zijn kruis op zich genomen en is David gevolgd.

Wie de eenheid der Schriften niet erkent, staat bij Jonathan voor een raadsel. Zelfs een geleerde als Prof. Dr. J. de Groot komt in zijn I Samuël tot dit vage oordeel over Jonathan: „De prins schijnt te weten, welke hoogte toekomst David beschoren is, en onzelfzuchtig als hij is, hoopt hij het beste voor diens huis, terwijl hij voor zichzelf en eigen nakomelingschap de gunst van zijn vriend inroep, waar het schijnt in volle verzekerdheid dat Sauls huis overigens te gronde gaat. Dit getuigt van een stemming bij den koningszoon, die wij moeilijk of misschien zelfs in het geheel niet kunnen plaatsen, maar die toch psychologisch mogelijk moet geacht worden. Er zijn oogenblikken, waarin een mensch, die open is voor al het omringende en die zich stelt om bepaalde ervaringen tot op den grond te peilen, toekomstige waarheid als bij intuïtie grijpt en er zich dan met een vasthoudendheid, die den niet-begrijpenden buitenstaander ten hoogste moet verwonderen, naar richt”, p. 147.

Jonathan kende het Woord des Heeren over zijn huis en heeft het geloofd. Jonathan zag in David den gezalfde des Heeren en heeft zich aan hem vastgeklemd en zich in hem verheugd.

Scherp steekt zijn houding af tegen die van zijn vader Saul. Ook Saul wist, dat David de gezalfde des Heeren was. „Saul wist, wat het geheim was

medische zijde, iets wat absoluut noodzakelijk te achten is. Want de moeilijkheden, die zich voordoen bij het beoordeelen van geloofs- of gebedsgenezingen zijn ten deele van theologischen, ten deele van medischen aard.

Het vraagstuk der geloofsgenezing is van een bij uitstek practisch karakter, en van verre strekking voor ons geestelijke leven. Want wat ons hier voorgespiegeld wordt, is niet gering: genezing van onze alledaagsche ziekten, ook van ongeneeslijke kwalen, zonder eenig ingrijpen van een aardschen geneesheer of wetenschappelijke geneesmethode, alleen door de kracht van den Verrezen Heer of van den Heiligen Geest. En dat maar niet voor een enkeling, neen voor een ieder, „die gelooft”. Men beroept zich immers op Marc. 16:17 e.v.: En degenen die geloofd zullen hebben, zullen deze teekenen volgen: in mijnen naam zullen zij duivelen uitwerpen... al is het dat zij iets doodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op kranken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden. En niet minder op Jacobus 5:13-16, waar onder meer dit staat: Is iemand krank onder u, dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, en het gebed des geloofs zal den zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten. Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel. Als men dan ook zou zeggen: ja maar, wij zien toch niet meer, dat God zulke wonderlijke uitreddingen geeft op het gebed, wij zien alleen maar, dat, wanneer iemand lijdende is aan een ongeneeslijke ziekte, hij er later ook aan sterft, dan zal men u voorhouden: dat komt, omdat uw geloof niet groot genoeg is. Heeft Jezus Zijn discipelen ook niet eenmaal voor de voeten geworpen: Als gij maar een geloof hadt als een mosterdzaad, gij zoudt tot dezen berg zeggen: word in de zee geworpen en hij zou u gehoorzaam zijn. En Jezus Christus is gisteren en heden en tot in eeuwigheid Dezelfde. Jezus leeft!

En dit alles blijft nu maar niet alleen bij theorie, neen, er zijn ook plaatsen op aarde aanwijsbaar, waar men dit alles werkelijk zegt te beleven. Möttlingen is er één van. Daar leefde Vader Stanger en die schreef: „De Heer Jezus geneest heden nog, zooals vroeger, en dat willen de meeste geloovigen niet meer gelooven. Ze meenen, dat men eerst naar den dokter moet gaan en als men het middel van den dokter heeft, moet men bidden: „Heer, leg Gij Uw kracht in het middel”. Zijn deze menschen geholpen, dan heeft het middel geholpen en niet de Heer Jezus... Men kan daarover denken zooals men wil, bijbelsch is deze manier zeker niet; ik spreek uit ervaring en meen wat ik zeg, tot in den diepsten grond van mijn hart”. Moet men dan ook de getuigenissen uit Möttlingen e.d. gelooven, dan komt men daar, ziek of niet ziek, om verlost te worden van zijn zonden; en als, door de voorbede der broeders en door de handoplegging de zonden weggenomen worden, blijkt het zoo heel dikwijls, dat ook de ziekte verdwijnt. Men verhaalt u zelfs van kankers, die genezen zouden zijn.

Die genezingen zouden weer van hetzelfde type zijn als die, welke geschieden door den Heere Jezus en Zijn discipelen in het begin onzer jaartelling; het zijn wondergenezingen, zooals ook Jezus' genezingen „teekenen” waren.

Er zouden dus weer wondergenezingen voorkomen; ja, de opgestane Heiland of, zooals anderen liever zeggen: de Heilige Geest verricht weer, verricht nog steeds wonderen; als wij er Hem maar „geloovig” om bidden.

Wonderen, ja wat zijn wonderen? Als ik door

van Davids moed en voorzichtigheid. Hij wist, dat het geloof, dat in het optreden en spreken van David uitkwam, door den Geest gewerkt werd. Van dien Geest had Saul vroeger ook gaven ontvangen. Hij kende iets van de heerlijkheid van het leven, dat gedreven werd door den Geest.”)

Maar Saul heeft niet willen buigen. Hij heeft den komenden Christus in David niet willen erkennen.

Tweeërlei houding tegenover den gezalfde des Heeren.

Zelfhandhaving en zelfovergave.

Dit thema beheerscht heel de geschiedenis van de menschheid.

Onze vader was koning. Adam was zijn naam. Maar zijn koningschap is van hem genomen. Koningen worden wij alleen nu weer door te buigen onder den Tweeden Adam, Jezus Christus.

Dat wordt hier op aarde niet altijd openbaar. Wij zien het in Jonathans geschiedenis. Hij is niet de tweede bij David geworden.

Saul en Jonathan, die beminden en liefelijken in hun leven, zijn ook in hun dood niet gescheiden (2 Sam. 1:23). Eenerlei wedervaart den rechtvaardige en den goddelooze (Pred. 9:2). Jonathan is gestorven de belofte niet verkregen hebbende (Hebr. 11:39).

Maar is Jonathan tot het einde toe trouw gebleven aan David, David eveneens aan Jonathan. Wij zien dat in de geschiedenis van Mephiboseth (2 Sam. 9, 2 Sam. 19:24-30) en in de geschiedenis van de bloedschuld aan de Gibeonieten (2 Sam. 21).

N.

K. M.

3) De Graaf, Verbondsgeschiedenis, p. 395.